

Hem > ... > Dina Rättigheter > Grundläggande Rättigheter > Lithuania

Innehåll inlagt av
Litauen

EU-ländernas bästa praxis för stadgan

Litauen

Myndighetsstrategier som främjar användningen av och medvetenheten om stadgan inom lagstiftningen, förvaltningen, de brottsbekämpande organen och rättsväsendet.

Enligt artikel 9.4 i lagen om principerna för lagstiftning (*Teisėkūros pagrindų įstatymas*) ska säkerställandet av att lagförslag är förenliga med stadgan utgöra en del av lagstiftningsprocessen. Behöriga organ ska utfärda slutsatser om huruvida lagförslag är förenliga med unionsrätten, domar från Europeiska unionens domstol, internationella avtal som Litauen har undertecknat, Europakonventionen samt domar från Europadomstolen. Den instans som ska anta rättsakten får också ta del av dessa slutsatser. Även om lagen inte uttryckligen föreskriver att stadgan ska följas, innebär kravet att följa unionsrätten även ett säkerställande av att stadgan följs. Praxis visar att det är så den förstås. Ett exempel på detta är de slutsatser som justitieministeriets avdelning för europeisk rätt (*Europos teisės departamentas*) utfärdade angående utkastet till lag om ändring av den litauiska lagen om val till Europaparlamentet (*Lietuvos Respublikos rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo pakeitimo įstatymo projektas*). I slutsatserna angavs att de bestämmelser i lagförslaget som begränsade utövandet av rösträtten och valbarheten till Europaparlamentet som förankrats i artikel 39.1 i stadgan (förslaget om att samma person inte skulle få väljas till Europaparlamentet mer än två gånger i rad), men som inte uppfyllde villkoren för en sådan begränsning i artikel 52 i stadgan (begränsningar ska vara föreskrivna i lag, förenliga med det väsentliga innehållet i rättigheterna i fråga och proportionerliga) skulle anses strida mot unionsrätten (<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/325a8fb0199811e9bd28d9a28a9e9ad9?positionInSearchResults=1&searchModelUUID=2d93c2bd-31b3-4e97-b94e-d931ddae3ca2>).

Verktyg för att bättre förstå stadgan och när den gäller

En vägledning till Europeiska unionens domstols rättspraxis (Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikos vadovas) har offentliggjorts på justitieministeriets (Teisingumo ministerija) webbplats, som också tillhandahåller information om frågor kring tillämpningen av stadgan. På webbplatsen finns även en länk till den information som finns på Europeiska kommissionens webbplats om att hävda sina rättigheter enligt unionsrätten (<https://tm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-reikalų-koordinavimas/es-teises-perkelimas-ir-igyvendinimas> länkar till https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/contact/problems-and-complaints/help-defending-your-rights/individuals_en). En länk till handboken om tillämpning av stadgan på nationell nivå, som givits ut av Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA), kommer också att tillhandahållas så snart den har översatts till litauiska.

Inrikesministeriet (*Vidaus reikalų ministerija*), riksåklagaren (*Generalinė prokuratūra*) och organet för granskning av journalistisk etik (*Žurnalistų etikos inspektoriatas tarnyba*) genomför ett projekt om att stärka åtgärderna mot hatbrott och hatpropaganda i Litauen. Som en del i projektet [erbjuds polis, åklagare och domare gemensam utbildning](#) som finansieras genom Europeiska unionens program för rättigheter, jämlikhet och medborgarskap (2014–2020). När inrikesministeriet offentliggör rättslig information som berör kampen mot hatbrott och som riktar sig till både polis och brottsoffer tillhandahålls även en länk till relevant avsnitt på FRA:s webbplats (<https://vrm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/viesasis-saugumas-1/atsakas-i-neapykantos-nusikaltimus-ir-neapykanta-kurstan-cias-kalbas> länkar till <https://fra.europa.eu/en/themes/hate-crime>).

Användning och främjande av verktyg som rör stadgan och som har utvecklats av andra EU-länder eller andra aktörer i EU

Se informationen ovan gällande länkarna till webbplatserna för Europeiska unionens institutioner och byråer.

Samarbete med berörda parter för att främja användningen av och medvetenheten om EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna

Exempel på samarbete mellan människorättsförsvarare och nationella myndigheter för att öka medvetenheten om och användningen av stadgan

Litauen har antagit som praxis att anordna årliga [forum för mänskliga rättigheter \(Nacionaliniai žmogaus teisių forumai\)](#). Ett sådant anordnades 2019 av det litauiska forumet för handikapporganisationer (*Lietuvos negalios organizacijų forumas*), jämställdhetsombudsmannen (*Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba*), Seimas ombudsman (*Seimo kontrolierių įstaiga*), Seimas kommitté för mänskliga rättigheter (*Seimo Žmogaus teisių komitetas*), utrikesministeriet (*Užsienio reikalų ministerija*), barnombudsmannen (*Vaiko teisių kontrolieriaus įstaiga*), universitetet Vytautas Magnus (*Vytauto Didžiojo universitetas*) och sammanslutningen av människorättsorganisationer (*Žmogaus teisių organizacijų koalicija*).

Exempel på samarbete mellan nationella myndigheter och den akademiska världen vilket bidrar till att öka medvetenheten om och användningen av stadgan

Litauens forskningsråd (Lietuvos mokslo taryba) finansierade en forskningsstudie som genomfördes av Vilnius universitet (Vilniaus universitetas) om tillämpning av stadgan som standard i försvaret av individuella rättigheter på överstatlig och nationell nivå. I studien undersöktes i vilken utsträckning litauiska myndigheter, domstolar och förundersökningsorgan tillämpade stadgan och åberopade dess bestämmelser (och bland dessa är myndigheterna de som sannolikt oftast utreder klagomål gällande individuella rättigheter som omfattas av stadgan). Frågan ställdes huruvida allmänheten och rättsgemenskapen hade tillräcklig kännedom om stadgans betydelse i försvaret av grundläggande rättigheter och huruvida denna betraktades som en effektiv standard i detta försvar. I studien behandlades även frågor kring användningen av stadgan i försvaret av särskilda rättigheter. [Resultaten av studien](#) har offentliggjorts.

Exempel på icke-statliga initiativ som främjar användningen av och medvetenheten om stadgan i ditt land

På sin portal "Mina rättigheter" (*Mano teisės*) tillhandahåller den icke-statliga organisationen [Litauiska centret för mänskliga rättigheter \(Lietuvos žmogaus teisių centras\)](#) en länk till webbplatserna för Europeiska unionens institutioner och byråer, däribland den för FRA. Texterna som publiceras på portalen handlar även om frågor kring tillämpningen av stadgan.

Senaste uppdatering: 07/04/2023

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.